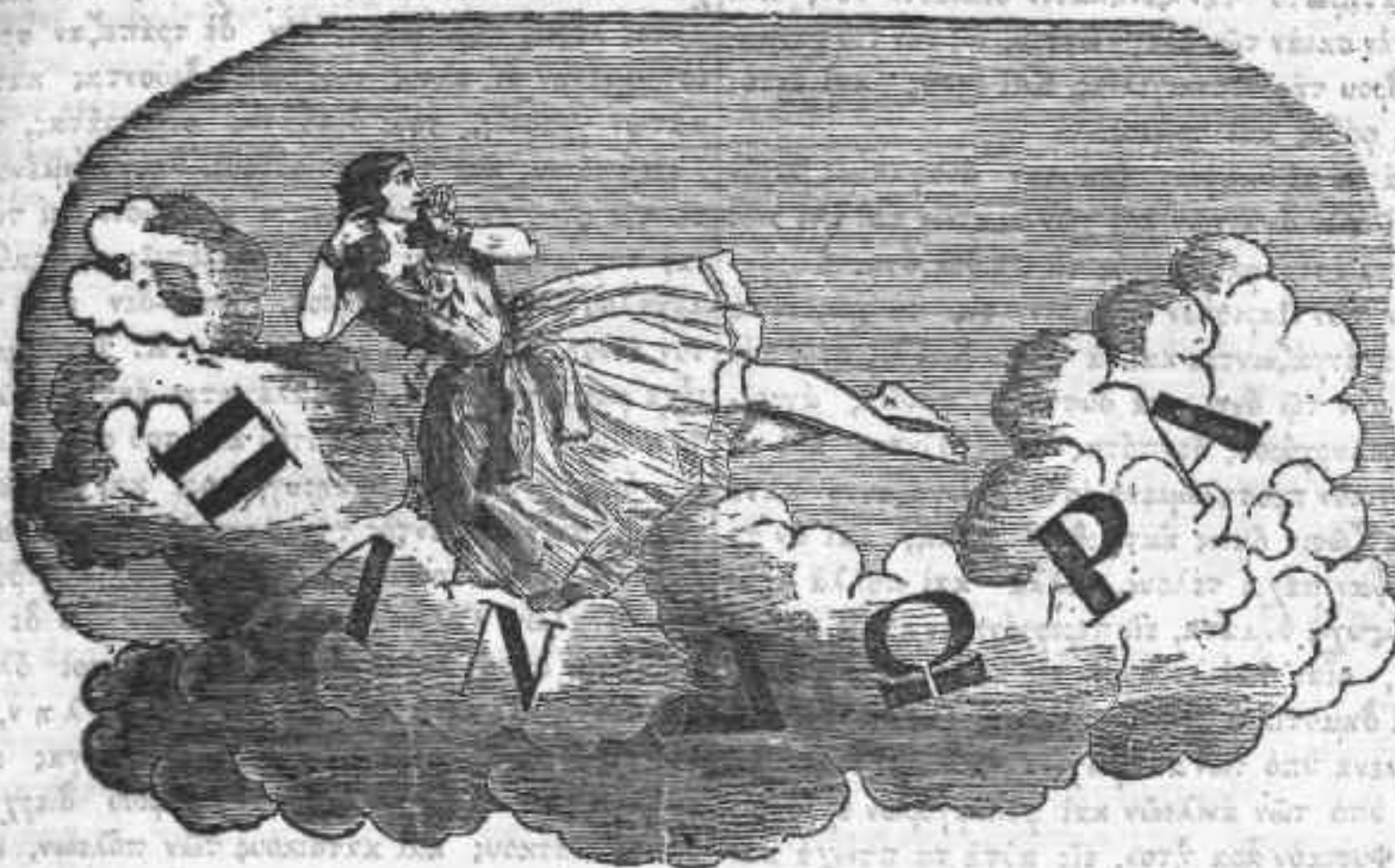

15 ΜΑΙΟΥ. 1852.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

ΦΥΛΛ. 52.

ΛΗΣΤΡΙΚΑ.

—ο—

Μία τῶν θέσεων τῆς Γαλλίας ἐν ᾗ δραστηριώτερον καὶ τελειότερον ἀσκεῖται ἡ ὑφαντικὴ βιομηχανία, εἶναι τὸ χωρίον τὸ καλούμενον Μέγα Φρενοχώριον. Τὰ λινὰ καὶ μεταξωτὰ αὐτοῦ ὑφίσταται ἀμειλίχως πολλὰκις πρὸς τὰ Ἰνδικὰ κατὰ τὴν ποικίλιν, πρὸς τὰ τῆς ἀράχνης κατὰ τὴν λεπτότητα. Ἐννοεῖται ἄρα ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι πλούσιον, καὶ ὅτι ὁ πολιτισμὸς πρέπει νὰ προσδεῖται ἐν αὐτῷ οὐχ ἥττον ταχέως, ἢ ἐν τισὶ τῶν ἐλασσόνων πόλεων, αἵτινες καμπάξουσιν μὲν ὡς ἔδραι ἐπάρχων, δὲν προχωροῦσιν ὁμῶς ὑπὲρ τὸ ἐν βῆμα καθ' ἑκάστην ἑκατονταετηρίδα· ὥστε τὸ Μέγα Φρενοχώριον εἰδύνατο ὡς καὶ νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἶναι πόλις, ἢ καὶ κομμόπολις, ἂν μόνον εἶχεν ἐν καρφενεῖον. . . ἐν καρφενεῖον! τὸ πρῶτον τοῦτο σύμπτωμα τῆς ἀνθρωπίνης προόδου, τὸν πρῶτον ἀρμονικὸν δεσμὸν μεταξὺ κεφαλῆς καὶ στομάχου, τὴν πρῶτην μετέδοσιν ἀπὸ τῆς ὑλικότητος ἧτις ᾗδ' ἀρχεται σκεπτομένη, πρὸς τὴν διάνοικιν ἧτις ἐτι μεριμνᾷ περὶ τῆς χωνεύσεως. Ἀλλὰ τὸ Μέγα Φρενοχώριον δὲν εἶχεν εἰσέτι ὑπερπηδῆσαι τὴν γραμμὴν τὴν διαφθεῖσαν τὴν τραχεῖαν ἐργασίαν ἀπὸ τὴν ἀνετον ὀκνηρίαν, τὴν θύουσιν τῇ φιλοκαλίᾳ· ὁ νέος φοῖνιξ τοῦ πολιτισμοῦ δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐξέλθει ἀπὸ τὸ ἀγροικὸν ὥν του.

Ἀλλὰ περιεργότατος εἶναι τῆς τοιαύτης μεταπλάσεως ὁ ἀγὼν, ὅταν ὁ νέος βλαστὸς, ἄρτι τὸν τραχὺν διαρρηγνύων φλοιὸν, ἐτοιμάζεται ν' ἀναπετάσῃ εἰς τὸν ἥλιον τὰ νέα του φύλλα· κομικώπεται αἱ προσπάθειαι τοῦ χωρικοῦ ὅστις σχηματίζεται ὡς μεγαλοπολίτης, καὶ τῆς τραυλιζούσης του διανοίας αἱ

πρῶται ἐπιδείξεις, ἐνῶ πλὴν τῶν χειρῶν τοῦ ἄλλου οὐδὲν τι ποτὲ δὲν ἤσκησε, καὶ οἱ ἀνεπιδεῖστοί του χαίρετισμοί, οἱ προεκτόπτοντες εἰς τὰς νεουργεῖς σανίδας, τὰς ἄρτι διαδεγθεῖσας τὸν πεπατημένον πηλόν.

Πρὸ τινων ἐτῶν συνεχεῖς καὶ οὐ μικραὶ κλοπαὶ εἶχον διατράχει τὴν ἡσυχίαν τοῦ δήμου τούτου, καὶ μὴν ποτὲ δὲν παύομετο χωρὶς καταμηνύσεως νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸν δήμαρχον ἢ τιν ἐιρηνοδίκην. Αἱ ἀνακρίσεις ἐγένοντο καθ' ἑκάστην, ἀλλ' ὅλαι ματαίως· οἱ ὑποπτοὶ τοῦ χωρίου ἐτίθησαν ὑπ' αὐστηρὰν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ἀλλ' οὐδεμία κατ' αὐτῶν εὐρέθη αἰτία. Τὰ πέριξ δάση ἀνηρευνήθησαν ἐπιμελῶς, καὶ τινες ἀγύρται συλληφθέντες κατεκλείσθησαν εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν φυλακὴν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ κατ' αὐτῶν οὐδεμία ἀπογνώστα παρουσιάσθη ἀπόδειξις, καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἦσαν καθειργμένοι αἱ κλοπαὶ ἐξηκολούθουν πάντοτε, ἀνάγκη ἦν ἀλλαγῆναι τὸν ζήτησιν· οἱ κλέπται. Μισοξενος διςπιστὶς κατέλαβε τὸ χωρίον ὀλοκληρον πρὸς πάντας τοὺς διερχομένους διὰ τοῦ χωρίου ἢ καταλύοντας εἰς αὐτὸ, εἴτε κλητῆρες ἦσαν, εἴτε μεταβατικοὶ οἶνοπῶλαι, οἱ ἐντιμοὶ καὶ χαριέστατοι ἐκεῖνοι βιομήχανοι, ὧν τὸσον φαιδρὰ εἶναι τὰ μειδιάματα, αἱ χειραψαὶ τὸσον συνεχεῖς καὶ ἐγκάρδιοι, καὶ αἱ ὑποσχέσεις τὸσον σταθεραί. Ἐκτοτε ἐξμερήθησαν τοῦ Μεγάλου Φρενοχωρίου ὅλοι οἱ μικρέμποροι, οἱ πωλῆται γλυκισμάτων, οἱ παντοῖς εἶδους περιδεύοντες πραγματευταί. Οὐδεμία τῶν περιφορητῶν βιομηχανιῶν δὲν ἐτόλμα νὰ παρουσιασθῇ· οἱ ἐπαίται τῶν πέριξ δήμων δὲν ἐπλησίαζον οὔτε τὰς ἀμπέλους αἵτινες περιεστοίχιζον τὸ χωρίον. Τῆς ἐκκλησίας τοῦ ὁ ὑψηλὸς πύργος ἔνευε μακρόθεν ὡς φέθητρον εἰς τοὺς ὁδοιπόρους, καὶ τοὺς ἀπεμάκρυνε· καὶ

πάντες κατηρώτο τὴν ξενηλάτιν διάβασιν του, καὶ ἐφευγον τὴν σκιάν τῶν φραγμῶν του, ὡς τὴν τοῦ φαρμάκερου δένδρου τῆς Μανκιγιλίας. Καὶ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς ἐπεκράτει φόβος καὶ τρόμος.

Ἄλλ' ἀφοῦ αἱ ὑποψίαι ἐπαυσαν ἀναγκάσιως βαρύνουσαι ἐπὶ τῶν ἀγυρτῶν καὶ τῶν ἀλητῶν καὶ ἐπὶ τῶν ξένων, τότε ἐστράφησαν πρὸς τὰ παῖδιά ὅσα τὸ ὄρφανοτροφεῖον τῶν Παρισίων ἐπέμπειν εἰς τὸ χωρίον νὰ μάθωσι νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ ζῶσι. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐργασίαν μὲν τῶ ὄντι τὰ δυστυχῆ παῖδιά, ἀγροίκους καὶ φιλαργύρους δεσπότης ὑπηρετοῦντα, καὶ εἰς τὸν ὑφαντικὸν προσηλωμένα ἱστόν, ἐργάζοντο κατὰ κόρον. Νὰ ζῶσιν ὅμως κατάρθουν μόλις, καὶ ἂν τινὰ ἐπρόκοψαν μέχρι τέλους, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἀπέθανον! Δυστυχῆ θύματα, εἰς περιφρόνησιν καὶ ὕβριν ἐκτεθειμένα, οἷαν δαψιλεύουσιν εἰς πιεζομένης μειονοψηφίας αἱ δημοτικαὶ πλειονοψηφίαι, καὶ συγχρόνως τυραννούμενα ὑπὸ τῶν ἀναγώγων παιδίων τῶν τριόδων, καὶ ὑπὸ τῶν ἀνιλεῶν καὶ φυλαργύρων ἐργοστασιαρχῶν! Φυσικὸν ἄρα ἦτον, εἰς αὐτὰ τὰ πτωχὰ παῖδιά ν' ἀποδοθῶσιν αἱ κλοπαί, ὧν οἱ αὐτουργοὶ διέρευγον παραδόξως πᾶσαν ἐρευναν. Ἐπειδὴ δὲ ἦσαν νοσημονέστερα ὅλων τῶν ἄλλων παιδίων, καὶ πολλάκις αὐτῶν τῶν ἐργοστασιαρχῶν των, διὰ τοῦτο ἦσαν ἐκτεθειμένα εἰς πάσας τὰς παρεξηγήσεις δι' ὧν ἡ ἰσχύουσα μετριότης θέλει νὰ ταπεινώσῃ τὴν μισκτὴν αὐτῇ εὐφυίαν. Διότι λοιπὸν ἦσαν νοσημονέστερά, ἀγχινούτερα τῶν αὐτοχθόνων, αὐτοὶ φιλαδέλφως τὰ ἐξελάμβανον ὡς ἀπχταιῶνας καὶ κλέπτας. Τινὰ τῶν ἀθλίων τούτων παιδίων ὑπεβλήθησαν εἰς εἶδος βρασάνου ὑπὸ τῶν ὑποστάντων τὰς κλοπὰς ἢ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, διὰ νὰ ὁμολογήσωσιν εἰς ποίαν ἀχυρώνων γωνίαν, ὑπὸ ποίους ἀμπέλων φραγμούς, ἐκρυπτον τὰ κλοπιμαῖα. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὰ οὐδὲν ὡμολόγουν, καὶ οἱ κλέπται δὲν ἀνεκαλύπτοντο, τὰ ἀπέπεμπον πληγὰς ἐντρίβοντες, ὡς διὰ νὰ τὰ τιμωρήσωσιν ὅτι ἦσαν ἀθῶα.

Αἱ κλοπαὶ δὲ αὐταὶ ἐξετελοῦντο μετὰ μεγάλης τόλμης ἐν ταύτῃ καὶ μετὰ μεγάλης ἐπιδεξιότητος. Ἰχνη ῥήξεως καὶ εἰσβολῆς οὐδαμοῦ ἐφαίνοντο, τὰ κλειδιά τῶν ἀποθηκῶν καὶ ταμείων ἔμενον ἀνέπαφα εἰς τὰ μέρη ὅπου ἐκρύπτοντο, καὶ αἱ μυστικώτεραι κρύπται ἠνοίγοντο. Οἱ κάτοικοι ὅσοι ἐστεροῦντο φυλάκων κυνῶν, ἠγόρευον ἐπὶ βαρεῖαν τιμὴν, ὅσοι δ' εἶχον τοὺς ἐξηγρίουν, παροξύνοντες αὐτοὺς διὰ πληγῶν. Οὐδαμοῦ ποτὲ τοσοῦτοι κύνες συνῆλθον ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐδαμοῦ ποτὲ τοσαῦτα κυνῶν δῆγματα οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ προκύψῃ εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ χωρίου ἐν ὧρα ἀκαταλλήλῃ, καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἡ συμφωνία τῶν ὕλακων δὲν ἄφηνε ψυχὴν γεννητὴν νὰ κλείσῃ τὸ βλέφαρον. Τοῦλάχιστον ἂν εἰς τὰς κλοπὰς ἐφαίνετο ὕψις! Ἐξναντίας ἐπετείναντο μάλιστα, καὶ ἐγένοντο αὐθόδεσσαι καὶ ἀκατανοητότεραι ὁσημέραι, ὥστε μέχρι τέλους μόνοι οἱ χειρουργοὶ, αἱ φαρμακοπῶλαι καὶ οἱ κτηνιατροὶ ἐκέρδιζον ἀπὸ τῆς αὐξήσεως ταύτης τῶν προφυλάξεων.

Καὶ ὅμως ἀδρανεῖς δὲν ἦσαν αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί. Ὁ δήμαρχος Κ. Ἰερώνυμος Κουτάρδος, ἦτον ἀνὴρ ἐ-

χων πάντοτε τὸν κώδικα ἀνὰ χεῖρας καὶ διὰ στόματος λέξεις πομπῶδεις, τὴν δὲ τράπεζαν σταθερῶς ἐστρωμένην δι' ὅλους τοὺς περιοδεύοντας κατὰστημάτων γραφεῖς, τοὺς διαβάτας οἰνοπράτας, τοὺς ἀλατεμπόρους καὶ τοὺς τοιούτους, ὑποχρεωμένους, ἀντὶ τῆς φιλοξενίας ταύτης, ν' ἀκούωσιν ἐπὶ τινος ὥρας τὰς μακρὰς καὶ δῆθεν καλλιπεεῖς διατριβὰς τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς τοῦ χωρίου, ὅστις δὲν εἶχε τινὰ νὰ τὸν ἐννοῇ. Τῷ ὄντι ὁ λογιώτατος Κ. Ἰερώνυμος δὲν εἶχε μετὰ τίνος νὰ συνδιαλέγεται ἐντὶς τοῦ δήμου του, διότι μεταξὺ μὲν αὐτοῦ καὶ τοῦ συμβολαιογράφου ὑπῆρχε πόλεμος κεκηρυγμένος, καὶ αἱ δύο οἰογένηται ἀνετίουν ἐντὸς τῆς ἀφανοῦς ἐκείνης Γαλλικῆς ἐτχατίας τὴν ἱστορίαν τῶν δύο Ἀγγλικῶν ῥόδων, ἡ τῶν Ἰταλῶν, Γέλφων καὶ Γιβελίνων. Ὁ δὲ ἐρημέριος ἦτον αὐτοῦ λαλίστερος, οἱ δὲ λοιποὶ ὅλοι συνδημόται τοῦ ἐκυλίου τοῦ εἰς τὴν ὕλην, ὡς αὐτὸς ἐξεφράζετο. Δίκαιον ἄρα εἶχεν ὁ μέγας ἀνὴρ νὰ συλλαμβάνῃ ὅλους τοὺς διὰ τοῦ χωρίου διερχομένους ὑπαλληλίσκους καὶ κατοίκους τῶν πόλεων, καὶ νὰ τοῖς ἀποδεικνύῃ πόσον ἦτον ἐκτὸς τῆς θέσεώς του, καὶ νὰ τοῖς δεικνύῃ τὸ κατὰστημά του ὡς ὅσιν ἐξεγενησμοῦ ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου τῆς βαρβαρότητος, ὡς ὁ ἴδιος ἔλεγεν, ἀγνοοῦμεν ἐκ τίνος μυθιστορήματος τὴν ἐκφρασὶν θανειζόμενος. Ἐκτὸς ὅμως τῆς προκταλλήψεως ταύτης, δι' ἣν τῷ ἐφαίνετο τὸ χωρίον του ὡς γῆ ἐξορίας, κατὰ τὰ ἄλλα πάντα ὁ Ἰερώνυμος Κουτάρδος ἦν νοήμων δημόσιος ὑπρέτης, καὶ ἐπῆρκει πληρέστατα εἰς τὰς δημοτικὰς ἀνάγκας τῶν συμπολιτῶν του, ὡς ἤρεσκετο ὀνομάζων αὐτοὺς.

Ἄλλ' εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπισήμων καθηκόντων αὐτοῦ τὸν ἐβοήθει δραστηρίως ὁ εἰρηνοδίκης Λαγρότης, γέρον βραχύς, πολὺς, ὀξὺν ἔχων τὸν ὀφθαλμόν, ἀνθρώπος δὲ κατὰ πάντα καλὸς καὶ ἀγαθός ὡς ἐξεφράζετο περὶ αὐτοῦ ὁ δήμαρχος, αἰνιττόμενος ὑπὸ τὸ πομπῶδες τοῦτο ἐπίθετον μετρίαν νοῦς ὀξύτητα. Βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ὁ κοινὸς καὶ ἴσως ἀνέβλως νοῦς τοῦ Λαγρότου πολλάκις χρησιμώτερος ἀνεδεικνύετο ἀπὸ τὸν κώδικα καὶ τὴν καλλιπεεῖαν τοῦ Κυρίου Ἰερώνυμου καὶ οἱ φρενοχωρεῖται ὅσκις εἶχον διαφοράν τινὰ νὰ διαλύσωσιν ἢ παρὰ πονα νὰ προτείνωσιν, ἀπευθύνοντο κατὰ προτίμησιν εἰς τὸν γηραιὸν των εἰρηνοδίκην ὃν ἐσέβετο ὡς πατριάρχην του ὅλος ὁ δῆμος, καὶ οἱ περίοικοι εἰς ἀπόστασιν δύο ὥρων, ἐν ᾧ εἰς ἐναντίας περὶ τοῦ δημάρχου ἐπεκράτει ἡ ἰδέα ὅτι ἐνεκαυχάτο μᾶλλον ἐπὶ τῇ δικοῦρκικῇ του ἐπιδεξιότητι ἢ ἐπὶ τῇ αὐστηρίᾳ του εὐθύτητι.

Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ συνδρομὴ τῶν δύο ἀρχῶν, τῆς τε διοικητικῆς καὶ τῆς δικαστικῆς μόλις εἶχε φανῇ ἐπαρκῆς ἀπέναντι τῶν σπουδαίων περιστάσεων τοῦ δήμου συγχρόνως δὲ καὶ ὁ ἀγορεύλας ἐκήρυξεν ὅτι ἀπῆλθον, καὶ ἐξήτει αὐξήσιν τῆς μισθοδοσίας του, ὥστε ἀνάγκη ἐγένετο νὰ ληρθῇ τέλος δραστήρια καὶ ἀληθῶς κατάλληλα μέτρα.

Μετὰ πολλὰς λοιπὸν διαφωνίας ἐν τῇ δημοτικῇ συμβουλίᾳ, ἐν ᾗ ἄλλοτε μὲν ὑπερίσχυε τὸ κόμμα τοῦ δημάρχου, ἄλλοτε δὲ τὸ τοῦ συμβολαιογράφου, ἀπεφασίσθη τέλος νὰ συστήθῃ εἶδος νυκτερινῆς πολιτο

φυλακῆς. Πάντες δ' ἐπευφάνησαν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο, πάντες ὁμολόγησαν ὅτι ἡ νυκτοφυλακὴ δύναται μόνη νὰ σώσῃ τὸ χωρίον ἀπὸ λεηλασίαν ἐντελῆ· ἀλλ' ὅταν ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς νυκτοφυλακῆς ταύτης, οἱ δειεῖς τότε παρέστη· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἂν αὐτοὶ ἐγκυκλοκλείψωσι τὴν οἰκίαν των, ἡ γυνὴ των δὲν δύνανται βεβαίως νὰ τὴν υπερασπίσῃ μόνη κατὰ τῶν κλεπτῶν· οἱ δὲ δὲν εἶχον ὁρεῖν νὰ σπῶσι διὰ νυκτός· ὑπὸ τῶν δεσποτῶν τῶν δεσποτῶν, οἵτινες ἀναμφιβόλως ἦσαν οἱ τὰς κλοπὰς κακὸν ὑργούντες ἐκείνας· ἄλλοι δὲ δυσχυρίζοντο ὅτι μετὰ τοῖς κόποις τῆς ἡμέρας εἶχον ἀνάγκην τὴν νύκτα μικρὰς ἀναπαύσεως. Καὶ οὕτως ἕκαστος ἐπρότεινεν ἑξαίρετους λόγους εἰς τὸν δήμαρχον καὶ τὸν εἰρηνοδίκην, οἵτινες ἠναγκάσθησαν νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπέμβασιν τοῦ ἐπαρχοῦ· ὥστε τέλος διὰ συνεργείας αὐτοῦ ὀργανίσθη ὅπως δῆποτε ὑπηρεσίᾳ νυκτοφυλάκων· τέσσαρες δηλαδὴ ἄνθρωποι, τρεῖς ἔχοντες λόγχα, δύο πύραυρα, καὶ εἰς πυροβόλον, ὥφειλον ἀνά πάσαν νύκτα νὰ παρέρχονται πάσας τὰς ὁδοὺς τοῦ χωρίου.

Ἀλλὰ πόσους ἀγῶνας εἶχον νὰ ὑποστῶσιν οἱ δυστυχεῖς ὧν ἤρχετο τῆς φυλακῆς ἡ σειρά· ἐκτὸς τοῦ ψύχους, ἐκτὸς τῆς βροχῆς, ἐκτὸς τοῦ πηλοῦ, καὶ τοῦ ὕπνου ὃν ἐπράπε νὰ νικήσωσιν, ὥφειλον ἀκόμη νὰ εἶναι καὶ ἡθικῶς ἀτρόμητοι, καὶ ἄνθρωποι φιλόσοφοι. Διότι οἱ μὲν διηγούντο ὅτι περιπαλοῦντες εἶδαν μέγα λευκὸν φάντασμα διερχόμενον παρὰ τὸν φραγμὸν τοῦ δημοτικοῦ φυτωρίου· οἱ δὲ δυσχυρίζοντο ὅτι τὸ νεκροταφεῖον ἦν ἐστοιχειωμένον· οὗτος, εἰς νυκτερινὰ μὲν δὲν ἐπίστευε πνεύματα, ἀλλὰ σῶμα δέκα περίπου ἀνδρῶν, ἐρυθρὰ ἐνδεδυμένων καὶ φερόντων ἐπὶ κεφαλῇ τὸν πῖλον τῶν δεσμοτῶν, εἶχε διέλθει πλησίον του· ἐκεῖνος δὲ ἠρίθμησεν ὄχι δέκα, ἀλλὰ εἴκοσι, τριάκοντα, ἑκατὸν, καὶ ἀμφιβολία δὲν τῷ ἔμενεν ὅτι ληστὰὶ κατέδραμον τὸν τόπον, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἠνέωξεν ὅλα τὰ δεσμωτήρια, ἐκδικουμένα κατὰ τῶν φιλελευθέρων.

Ἀλλὰ τοὺς φαντασιώδεις τούτους κινδύνους συνώδευον ἄλλοι θετικώτεροι, περὶ ὧν προείπομεν. Αἱ δύο ἀστυνομίαι, ἡ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἡ τῶν κυνῶν ἦλθον εἰς ἐμφύλιον ῥήξιν, καὶ ἀπεκρούοντο ἀμοιβαίως. Ἀλλὰ τέλος ὁ ἄνθρωπος, ὡς κύριος τῆς πλάσεως, υπερίσχυε τῆς κτήνης, καὶ ἀπεβλήθησαν οἱ κύνες πρὸς χάριν τῶν νυκτοφυλάκων. Ματαίᾳ ὁμῶς ἀπέβη καὶ αὐτῶν ἡ προουρά, καὶ τὸ χωρίον ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του ἐκινδύνευε νὰ παραφρονήσῃ.

Ἀποῦ λοιπὸν οὕτως ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Φρενοχωρίου ἀπελπίσθησαν ν' ἀνακαλύψωσι κλέπτας ὅζουδερκεστέρους τοῦ Λυγκέως, πονηροτέρους τῆς ἀλώπεκος, ἀρπακτωτέρους τοῦ ἀέρος, μάγους ἀληθεῖς, οἱς οὐδὲν ἔμενε κεκρυμμένον, καὶ οἵτινες ἤξευρον ὅσα οὐδ' εἰς ἑαυτοὺς ἐτόλμων νὰ ὁμολογήσωσι πλέον οἱ ἰδιοκτῆται, ὁ ἐπαρχος ἐπεμψεν εἰς τὸν δῆμον ἕνα πρῶην ὑπαστυνόμον συνταξιούχον, ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ ἐπιδεικνύμενος ἰχνηλάτης τῆς ἐπαρχίας. Ὁδηγίας ἔχων τὰς ἀποχρώσεις, καὶ πληρεξουσιότητα, ὁ πρῶην ὑπαστυνόμος, Ἀνδρέας Γριζάρδος τούπικλην, ἀνέλαβε

συγγρόνως καὶ τοὺς τρόπους, καὶ τὸν ὑψηλὸν πῖλον, καὶ ὅλην τὴν στολὴν ἡμιστρατιωτικὴν καὶ ἡμιπολιτικὴν ἀρχαίου ἀποστράτου, καὶ ἀπελθὼν κατέκνησεν εἰς τὸ μέγα Φρενοχώριον. ἐνοικιάσας οἰκίσκον εἰς τὸ κέντρον τῶν συνελεύσεων τῆς κυριακῆς, δηλαδὴ ἐπὶ τῆς πλατείας. Τὴν αὐτὴν δ' ἐσπέραν τῆς ἀφίξεώς του, καὶ ἀφ' οὗ ὅλον τὸ χωρίον εἶχε σχεδὸν κοιμηθῇ, ἀπῆλθε πρὸς τὸν δήμαρχον, ὃν εὔρε μετὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ὡς εἶχον προσυμφωνήσει διὰ μυστικῆς ἀποστολῆς. Κατ' ἀρχὰς ἐκένωσαν τινὰ φιάλας οἴνου σιωπῆως. Ἐπειτα δὲ, ἀφ' οὗ καὶ ἄλλαι τινὲς παρετέθησαν, — διότι τοιαύτη εἶναι ἡ χωρικὴ φιλοξενία· ὅταν δὲν σ' ἀποπνίγῃ, σὲ μεθύει, — ὁ γέρον ἰχνηλάτης ἀνεκάλυψεν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δήμου τὸν εἰδικὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς του, καὶ τὸ σχέδιον δι' οὗ ἐμελλε ν' ἀπαλλάξῃ τὸ χωρίον τῶν μαστιζόντων αὐτὸ δεινῶν. Θερμαινόμενος δ' ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀλλεπαλήλων πόσεων, καὶ κυριευόμενος ὑπὸ τῆς ἐπαγγελματικῆς μεταιορροσύνης, ἥτις μάλιστα μετὰ τὴν παῦσιν ἀναπτύσσεται δραστηριώτερον, ἤρχισε ν' ἀπαριθμῇ τὰ μύρια ἀστυνομικὰ στρατηγήματα, δι' ὧν εἶχεν ἀποκτήσει φήμην ἐν πλησιοχώρῳ τινὶ νομῷ, καὶ ὧν τὸ ἐλάχιστον ἤρκει νὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς ταράττοντας τὸν δῆμον χωρικοὺς αὐτοὺς νυκτοκλέπτας.

— Χωρικοὺς νυκτοκλέπτας, ὅπως ὀρίζετε, εἶπεν ὁ γέρον Λαγρούος, αἰσθανόμενος προσβεβλημένον τὸν ἐπιτόπιόν του πατριωτισμόν. Ἐνχόμεθα κύριε ἀστυνόμω, νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃτε τυχέως ἀπὸ τὸν πονοκέφαλον αὐτὸν τῶν ἐξ τούτων μηνῶν.

— Αἱ! αἱ! εἰς δύο ἐσδομάδας ὁμιλοῦμεν πάλιν.

— Αἱ! μὴ ἔχετε τόσῃ πεποιθήσιν, κύριε ἀστυνόμω. Ἡμεῖς οἱ χωρικοὶ ὅταν θέλωμεν νὰ πυνηρευθῶμεν, πωλοῦμεν καὶ ἀγοράζομεν σὰς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων.

— Ἡξεύρω ὅτι ἡμπορεῖτε νὰ παίζητε τὸν καλύτερον δικηγόρον, καὶ μάλιστα ὁ κύριος δήμαρχος, ὅστις ἤκουσα πόσον εἶναι ἀνοικτομάτης. Ἄλλο ὅμως δικηγόρος, ἄλλο ἀστυνόμος...

— Ὁμολογῶ ὅτι ἀσχολοῦμαι ὀλίγον τι περὶ τὴν δικονομίαν, καὶ ὅτι γνωρίζω τὸν κώδικα ὅπως οὖν, ἀπῆντησεν ὁ δήμαρχος μεθ' ὕφους μετριόφρονος κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀληθῶς ὁμῶς ἀξιώσεις ἐλέγχαντος. Καὶ τότε ἤρχισεν ἀναπτύσσων τὸ μακρολόγον του θέμα, εἰς οὗ τὴν ἀκρόασιν κατεδίκαζεν ὅλους τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων ὅσοις ἐνετύγγανεν, ὡς ἀποζημιούμενος διὰ τὴν μακρὰν ἡθικὴν διάλειψιν, εἰς ἣν οἱ συμπολίται του συνήθως τὸν ὑπέβαλλον· καὶ, ὡς κατὰ τὸ σύνθημα ἐρρεεν ἀπὸ τοῦ στόματός μὲν κωνοῦς ὑπνοτικώτερα αὐδῆ, ἥτις ἐκλινεν εἰς νήδυμνον ὕπνον τὴν κεφαλὴν τοῦ γέροντος Λαγρούου, ἔχουσεν τὴν ῥίνα στήριγμα εἰς τὴν τράπεζαν.

— Βλέπετε, κύριε ἀστυνόμω, — ὑπέλαβεν ὁ δήμαρχος, δεικνύων εἰς τὸν Ἀνδρέαν Γριζάρδον, — τὸν καλὸν καγαθὸν Λαγρούον κοιμώμενον. Ἴδου μὲ πόσους ἀνθρώπους συζῶ. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη εἶναι εἰς τῶν προυχόντων. Δὲν σὰς ἔλεγον ὅτι ὅλοι κυλῖονται εἰς τὴν ὕλην;

Μετά μίαν στιγμήν καὶ ὁ πρόην ὑπάστυνός μοι ἐκυλίετο καὶ αὐτοὺς ἂν ὄχι εἰς τὴν ὕλην, ἀλλὰ τοῦλάχιστον εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως. καὶ ὁ κύριος δήμαρχος μετὰ πολλῆς δυσκολίας κατώρθωσε νὰ ἐκπνήσῃ καὶ τοὺς δύο ὑπνώττοντας, οἵτινες ὅπως δὴπαρτε διευθύνθησαν πρὸς τὰς κατοικίας των ἕκαστος, ἀφ' οὗ ἡμῶς τρεῖς ἢ τετράκις ἐκυλίσθησαν εἰς τὴν ὕλην τοῦ πηλοῦ τῶν ὁδῶν.

Ἀμέσως δὲ ἀπὸ τῆς ἐπαύριον, ἡμέρας κυριακῆς, ὁ Ἀνδρέας Γριζάρδος ἤρχισεν τὴν ἐργασίαν του. Εὐθύς μετὰ τὴν λειτουργίαν, ἀπελθὼν ἐκάθησεν εἰς τὸ καπηλαεῖον τοῦ τόπου, ὅπου μετ' ὀλίγον συνήλθον ὅλοι οἱ μεγάλοσχημοὶ καὶ ὅλοι οἱ κακοκέφαλοι τοῦ χωρίου. Γνωστὸν ὅτι συνήθως τὸ οὗς τοῦ ἀστυνόμου εἶναι εἶδος ἀκουστικοῦ χωνίου, ὅπου συγκεντροῦνται ὁμοῦ καὶ διακεκριμένως ὅλοι οἱ πέριξ διάλογοι. — ἔχει δὲ τὸ χωνίον τοῦτο καὶ ἄλλην τινὰ ιδιότητα θαυμασίαν, ὅτι κησιστὴ ἡχηρὰς τὰς λέξεις τὰς μᾶλλον ὑπονοουμένας, καὶ ὅτι κατορθοῖ ὑπὲρ τὰ ἐκφραζόμενα ν' ἀκούωνται καθαρῶς τὰ ἐν τῇ δικυκλίᾳ κρυπτόμενα. Τὸ οὗς τοῦ Ἀνδρέου Γριζάρδου εἶχε τὴν διπλὴν ιδιότητα ταύτην, καὶ ἤσκει αὐτὴν τοσοῦτον ἐπιδεξιῶς, ὥστε πολλάκις ληστὰὶ συνελήφθησαν, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσωσι πῶς ἐπροδόθησαν, λέγοντες τὸ ἐναντίον τοῦ ὃ ἤθελον νὰ εἰπῶσι. Μετὰ ἐν τέταρτον λοιπὸν ὁ Γριζάρδος ἐγνωρίζεν ἐκ στήθους ἑλούς τοὺς πεπονημένους τοῦ δήμου. Πεισθεὶς δὲ μετ' ἀκριβοῦς ἐξέτασιν τῶν προσώπων, ἤτις ἐπεκύρωσε τὴν τῶν ὠτῶν ἀπόδειξιν, ὅτι οὗτοι οἱ κλέπται οὗτοι οἱ συνεργοὶ των δὲν ἦσαν ἐκεῖ, συνανεμίγη χαρμωδῶς μετὰ τῶν φοιτητῶν τοῦ καπηλαείου, οἵτινες ὅλοι ἐδέχθησαν ἐγκαρδίως τὸν πολὺν μύστακα, ἐπροκάλεσεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς κοινῆς περιεργείας, τῶν μυστηριωδῶν κλοπῶν, συνδιαλέξεις οὐχὶ μετὰ τῶν πολυλογωτέρων ἀλλὰ μετὰ τῶν εἰδημονεστέρων, συνεδύασαν ὅσας πληροφορίας ἤκουσαν, ἐσχημάτισε τὴν πεποίθησίν του, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὰ ἴδια ὡς στρατηγὸς διατάζας ἤδη ἐν τῇ κεφαλῇ του τὸ στρατηγικὸν σχέδιόν του, καὶ ἀπερχόμενος νὰ κοιμηθῇ ὀλίγας ὥρας ὑπὸ τὴν σκηνὴν του, πρὶν ἀρχίσῃ τὴν προσβολήν.

Περὶ τὰς ἐννέα πῆς ἐσπέρας ἐκείνης, ὁ δήμαρχος καὶ εἰρηνοδίκης, εἰδοποιηθέντες ὑπὸ τοῦ ἀστυνομικοῦ Πρωτέως, ἔβησαν εἰς ἐνεδρὰν παρὰ τινὰ τοίχου γωνίας τοῖς τέσσαρας νυκτοφύλακας, διατάξαντες αὐτοὺς νὰ μένωσιν ἐκεῖ ἀθρόως, μετ' ἐκκεντρωμένης καὶ ὤτα. Ὁ δὲ ἀγροφύλαξ καὶ ἄλλος τις στρατιώτης ἐν ἀδείᾳ διατρίβων αὐτοῖσι, ἐπέμνησεν νὰ καταλάβωσιν ἄλλην ἐπίσης ὀχυρὰν θέσιν. Ὁ δὲ πρόην ὑπάστυνός μοι ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς τῆς οἰκίας του, καὶ μετὰ μεγάλης περισκέψεως καὶ κρυφίως ἐπροχώρησε μέχρ' ἑμῶς κεκλιμένου μετὰ τῶν δύο ἐκείνων θέσεων. Ὁ ἱερώνυμος Κλυτάρδος ὅμως, ὃν ἡ αξιοπρέπεια τοῦ ἀξιωματοῦ τοῦ ὑπεχρέου νὰ μένῃ ἐντὸς τοῦ δημαρχικοῦ καπαστήματος, ἔλαβε τὸν κώδικα, καὶ ἐποίησε τὰ πρακτικὰ ἀντ' αὐτοῦ ὃ ἐξῆλθεν ὁ Γέριον Ἀγροφύτης εἰς καπαδωξίν, καὶ ὅλοι ἐπαρίμεινον τὸν ἐχθρὸν.

Τὴν ἐνδεκάτην εἶχε κτυπήσει τῆς ἐκκλησίας τὸ

βραχνὸν ὠρολόγιον, ὅταν ὁ Ἀνδρέας Γριζάρδος, διὰ τοῦ νυκτοσκόπου διόπτρου του, ὃ εἶχε προβλεπτικῶς προμηθευθῇ, εἶδεν ἄνθρωπον προχωροῦντα ἀφαντῆ παρὰ τὸν φραγμὸν, ἐγείροντα ἐνίτοτα τὴν κεφαλὴν καὶ περιβλεπόμενον, ἔπειτα δὲ πάλιν κρυπτόμενον εἰς τοῦ φραγμοῦ τὴν σκηνήν, καὶ αὐθὺς ἐπαναλαμβάνοντα τὴν ὁδὸν βραδέως.

— Ἰδοὺ τον, τὸν ἔχω, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ πονηρὸς ἀστυνόμος. Προσοχὴ! Καὶ κρυθεὶς εἰς τοὺς θάμνους, ἀλλὰ χωρὶς ν' ἀποστρέψῃ τὸ βλέμμα ἀπὸ τῆς λείαν του, ἔθεσε τὰς δύο τοῦ χεῖρος περὶ τὸ στόμα του καὶ ἐμιμήθη τὴν κραυγὴν τοῦ κούρκου. Ἄμει δὲ ἡ φωνὴ αὕτη ἀντήχηται, ὁ νυκτοφύλαξ ἐκεῖνος ἐστάθη. ἔπειτα ὅπως ἐξηκολούθησεν ἀεροποδῆτι κατὰ τὴν πρώτην διεύθυνσίν του, καὶ ἐγένεν ἀφαντος.

— ὦ! εἶπαν ὁ πρόην ὑπάστυνός μοι ἂν ὁ κλέπτης μου μὲ διέφυγε! Πῶς ὅμως νὰ ὑπάγω νὰ τὸν συλλάβω, ὅταν εἶμαι μόνος, καὶ ἐκεῖνοι εἰναι ἴσως πολλοί. . . . καὶ οἱ ἀνόητοι αὐτοὶ δὲν ἤκουσαν τὸ σύνθημα. . . .

Ἀλλὰ τὴν στιγμήν ταύτην φωνὴ κούρκου ἀπεκρίθη ἀπὸ τινος ἀποστάσεως.

— Ἰδοὺ ἔρχονται οἱ ἐπίκουροί μου! καὶ ἐνθαῦρονθεῖς, ὁ Γριζάρδος ἐξῆλθε τῶν θάμνων, καὶ ἐπροχώρησε κρυφίως πρὸς τὴν γωνίαν τοῦ φραγμοῦ, ὅπου εἶχαν ἰδῆ τὸ τελευταῖον τὴν σκιάν τοῦ ἀγνώστου. Θόρυβός δὲ τις τῶν φύλλων, ὡς καὶ δύο ποδῶν ἀλληλοδιαδόχως βυθίζομένων εἰς τὸν πηλόν, τῷ ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἦταν ἀκόμη ἐκεῖ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ βήματα τοῦ ἀγροφύλακος καὶ τοῦ ἐν ἀδείᾳ στρατιώτου ἤκούοντο ἤδη εὐκρινῶς εἰς τὸ ἄλλο πέρας τῆς ὁδοῦ,

— Τίς εἶ; ἔκραξεν ὁ ἀστυνόμος μὲ βίαιον παλμὸν τῆς καρδίας.

— Σὺ τίς εἶ; ἀπεκρίθη ὀργίλως φωνὴ τραχεῖα.

Καὶ τὴν αὐτὴν στιγμήν ἠσθάνθη ὁ Γριζάρδος ὅτι σφιδαρὰ χεῖρ συλλαβοῦσα τὸν ἐτίνασσε. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν τὸν ἐμπόδισεν, ἐνῶ ἐπροσπάθει νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν τραχηλὸν του ἀπὸ τὸν ἀγνώστον ὅστις τὸν ἀπέπνιγε, ν' ἀνακράξῃ μεγάλη τῇ φωνῇ.

— Σὲ συνέλαβα κακοῦργε. . . Ἐδῶ, σεῖς! προφθάσατε! . . . Αἱ! μὲ πνίγεις, ἀχρεῖ! εἶμαι ὁ ἀστυνόμος.

Ἀλλὰ πυροβολισμὸς τὸν διέκοψε, πυροβολισμὸς ὅμως ὅστις ἀντήχησεν εἰς τινὰ ἀπόστασιν καὶ οὐχὶ πλησίον του, δι' ὃ τὸν ἐξέλαβεν ὡς προσελθόντα ἀπὸ τοῦς συνεργοὺς τοῦ ληστοῦ, καὶ ὑπὸ σπασμωδικοῦ τρόμου κυριευθεὶς, εἶπε τραυλιζὼν κρυφίως.

— Ἀφες με καὶ σὲ ἀφήνω.

Ἀλλ' ὁ ἀνταγωνιστὴς του, πρὸς ἀπόκρισιν τὸν ἐσφυγγεν ἐτι μᾶλλον, ἐν τούτοις δὲ θόρυβος ἠγέρθη εἰς τὸ χωρίον, καὶ ἤρξαντο προΐων. Περίφοβα βήματα ἀντήχουν εἰς τὸ ἄνω καὶ εἰς τὸ κάτω πέρας τῆς ὁδοῦ τινὰ παράθυρα ἠνοίγοντο δειλῶς, καὶ τινες φωναὶ παιδιῶν καὶ γυναικῶν ἤκούοντο ἀνταχοῦσαι εἰς τὰς καλύβας, ὅπου ὅλοι ἐντρομοὶ ἤκουον τοὺς ἐξωτερικοὺς κρότους, ὡς ἂν εἶχαν ἤχηται ἡ ἐσχάτη τοῦ χωρίου ὥρα.

Καθ' ὅσον ὁ θόρυβος ἤρξανεν, ἐνθαῦρόντες ὁ

πρώην ύπαστυνόμος, είχε καταρθώσει ν' ἀπάλλαξη τὸν τράχηλόν του, καὶ ἤδη αὐτὸς μετὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν του ἐσφίγγε τὸν λαιμοδέτην τοῦ ἀντιπάλου του, ὅταν τρεῖς ἢ τέσσαρες ἄνθρωποι, τρέχοντες ἐν τῷ σκότει, ἐβρίσθησαν ἀκουσίως ἐπ' αὐτῶν καὶ τοὺς ἀνέτρεψαν, χωρὶς ὅμως οὐδέτερος αὐτῶν, καὶ ἄφ' οὗ ἐπεσε, ν' ἀφήσῃ τὸν ἄλλον.

Αἰφνης ὁμως ἐνεώχθη παρακειμένη τις θύρα, καὶ φῶς λαμπρὸν διεχύθη ἀπ' αὐτῆς. Τότε δὴ ἐγνώρισαν ἀλλήλους οἱ δύο ἀνταγωνισταί.

— Πῶς! σὺ εἶσαι γέρον Λαγρούς!

— Οὐαί! ἄλλο καὶ τοῦτο! ὁ Κύριος ὑπαστυνόμος!

— Σ' ἐξέλαβα ὡς ληστήν.

— Κ' ἐγώ! Αἱ σεις! βοήθησατέ μας ν' ἀνεγερθῶμεν! Αἱ! κύρ Μῆτρο! φέρ' ἐδῶ τὸ φῶς νὰ ἰδῶμεν ὀλίγον.

— Ἀλλ' ὁ πυροβολισμὸς ἐκεῖνος τί ἦτον, ἐρώτησεν ὁ Ἀνδρέας Γριζάρδος, λαβὼν τὸν λαιμοδέτην του.

— Ναί, τῷ ὄντι, ὁ πυροβολισμὸς ἐκεῖνος; ἐρώτησεν ὁ γέρον Λαγρούς, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς δύο φυγάδας, οἵτινες τὸν εἶχον ἀνατρέψει.

— Ἐγὼ ἐπυροβόλησα, ἀπεκρίθη ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν μετὰ φωνῆς ἀσθμικινότητος, ἣν διέκοπτε προσέτι ὁ τρόμος. Καὶ τὸ κατ' ἐμὲ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐφόνευσά ἕνα, καὶ ἕνα περίφημον μάλιστα· διότι νὰ ἤκούετε πῶς ἐδρόντησεν ὅταν ἐπεσεν! Ἦτον ὁ ληστάρχης βεβαίως. Ἀλλὰ μόλις πυροβόλῳ, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοὶ ῥίπτουν τὰς λόγχας των καὶ ἀκόμη φεύγουν, καὶ ἐγὼ μένω μόνος. Ἀπαξ μόνον ἠδυνάμην νὰ πυροβολήσω· ἐπομένως ἐφυγα καὶ ἐγώ· τί ἄλλο νὰ κάμω; Τώρα ὁμως εἴθετα περισσότεροι. Ἀκολουθήσατέ μ' ἐκεῖ κάτω, καὶ θὰ ἰδῆτε.

Ἐν τούτοις εἶχε προφθάσει καὶ ὁ ἀγροφύλαξ μετὰ τοῦ ἐν ἀδείᾳ στρατιωτικοῦ, καὶ λαβόντες ὅλοι ὡς ὄπλον πᾶν τὸ προστυχὸν εἰς τὰς καλύδας ὅσαι ἠθέλησαν ν' ἀνοιχθῶσι, διεσπάρησαν, τὰς τάξεις των σφίγγοντες, πρὸς τὸ μέρος τοῦ τραγικοῦ συμβάντος.

Τῷ ὄντι δὲ ἐκεῖ πτώμα ἔκειτο ἐντὸς τῆς ὁδοῦ, καὶ τὰ μέλη του ἐτινάσσοντο ἀκόμη ὑπὸ σκιρτημάτων σπασμωδικῶν. Ἐπροχώρησαν τότε, καὶ προσελθόντες, εἶδαν ὅτι ἦτον τὸ πτώμα δυστυχῶς ὄνου ὅστις ἐξέπνεε.

— Δυστυχία! δυστυχία! ἀνέκραζεν ὁ φονεὺς, κλαίων ἐπὶ τοῦ ζώου. Εἶναι ὁ Κύρ Μένδιος, τὸν Κύρ Μένδιόν μου ἐφόνευσά! ὦ ἄθλιον ζῶον μου! Διὰ τοῦτο ἀντὶ ν' ἀπακριθῆς εἰς τὸν κύριόν σου ὅταν σ' ἐκραζέ τις εἰ! σὺ ἤρχεσο πρὸς αὐτὸν, τὴν φωνὴν του ἀναγνώρισας! ὦ τοὺς ἐπαράτους κλέπτας! ὦ! ἂν τοὺς εἶχα! Ἐτελείωσες πλὴν, εἰς τὴν νυκτοφυλακὴν δὲν ἐπιστρέφω. Δὲν μοι μένει ἄλλο παρὰ νὰ φονεύσω καὶ τὴν ἀγελαῖά μας τώρα.

Τὸ κωμικὸν τοῦτο ἐπεισόδιον ἐλάττωσεν ὀλίγον τὸν τρόμον ὃν οἱ ἐπάρατοι κλέπται ἐπροξένουν εἰς τὸ Μέγα Φρενοχώριον· ἡ δ' οὐχ ἦτον γελοία πάλιν τοῦ ἀστυνόμου μετὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐπαναλαμβανομένη τὴν ἐπαύριον λεπτομερῶς ἀπὸ ὅλων τὰ στόματα, διεσκέδασε πολὺ τὸν δῆμον, καὶ ὅλοι κατ' ἐγγύτητά των ὄντων γερόντων ὁ δὲ Κ. δῆμαρχος, ἐν τῇ ἐκθέσει των

νυκτερινῶν συμβάντων ἦν συνέταξε, δυσηρεστεῖτο μετὰ γὰρ ὅτι εἶχε ν' ἀναφέρῃ μόνον τὸν θάνατον αἰῶνιου κτήνους λαχνοφόρου. Ὁ ἐπαρχος ὠμίλησε περὶ τοῦ συμβάντος πρὸς τοὺς φίλους του, καὶ αἱ ἐπαρχιακαὶ ἐφημερίδες τὸ ἐμετάλλευσαν, καὶ ἡ φιλοτιμία τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν τοῦ Μεγάλου Φρενοχωρίου καιρὶας ἐλάβε πληγὰς ὑπὸ τῆς σαρκαστικῆς εὐτραπείας τῶν πονηρῶν ἐπιφυλλιδιογράφων. Τὸ κατ' ἡμᾶς ὅμως, θηρεύομεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διηγήσει μόνην τὴν αὐστηράν καὶ εὐσυνειδήτην ἱστορικὴν ἀκρίβειαν.

Τὰς δ' ἐπομένους ἡμέρας, ὁ Ἀνδρέας Γριζάρδος, δυσανασχετῶν πρὸς τὴν ἀποτυχίαν ταύτην, ἥτις διεκινδύνευε τὴν ἀστυνομικὴν του ὑπόληψιν, ἐξήντηλσεν, ὅπως ἀποπλύνῃ τὸ αἵματός του, πάντα τὰ στρατηγήματα τῆς πανουργίας του, καὶ ἀπαρηγόρητον ἠσθάνθη λύπην ὅταν εἶδε τὰς δολιωτέρας παγίδας του, τὰς σοφωτέρας ἐνέδρας του, ὅλας ματαιουμένας, καὶ τὴν ἀρχαίαν καὶ φοβεράν ἐμπειρίαν του κατειρωνευομένην, περιφρονουμένην, καταρρέουσάν ἐνώπιον χωρικῶν νυκτοκλεπτῶν.

— Λοιπὸν, φύλτατε κύριε ὑπαστυνόμω; τῷ ἔλεγεν ἐνίοτε ὁ γέρον Λαγρούς, μετὰ τινος ἰδιαίτερας εὐχαριστήσεως, ἣν κατέστελλεν ὁμως εὐθύς, ὅπως προσφέρῃ ἐκ νέου τὴν σύμπραξίν του εἰς τὸν δυστυχῆ θεραπευτικὸν κῆνα τῆς ἀστυνομίας, καὶ συσχεδιάσῃ μετ' αὐτοῦ νέους τρόπους καταδιώξεων.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ βαθεῖα θλίψις τοῦ Ἀνδρέα Γριζάρδου ἐκορυφώθη μέχρις ἀπελπισίας. Μίαν ἐσπέρινον ἦλθε πρὸς τὸν γέροντα Λαγρούην, κατ' ἣν στιγμὴν αὐτὸς εἶχεν ἀποπέμψῃ τοὺς ἄλωνιστάς του καὶ κλείσει τὰς ἀποθήκας τοῦ σίτου του.

— Αἱ λοιπὸν, εἶπεν ὁ καλὸς κήχαθὸς εἰρηνοδίκης, προσφέρων αὐτῷ κάθισμα, καὶ ἀνοίγων μίαν φιάλην· νὰ ἰδῶμεν, θὰ εἴμεθα ἐπιτυχέστεροι τὴν νύκτα ταύτην ἀπὸ τὰς ἄλλας; Ἀλλὰ τί πρόσωπον ἔχεις! Αἱ! πῶς τώρα, θὰ σ' ἐξανοίξῃ τὰς ἰδέας ὀλίγον. Καὶ ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην νὰ μοι τὰς ἐξανοίξῃ, διότι σὰς ὁμολογῶ ὅτι τὰς ἐξήντηλσα.

— Γέρον Λαγρούη, εἶπεν ὁ πρῶτος ἀστυνόμος, ἀρνούμενος νὰ λάβῃ τὸ ποτήριον μ' ἐκφραστὴν ἀπογνώσεως· κατεστράφη, ἀδελφέ, ἐχάθην. Δὲν θὰ ἐπιζήσω εἰς αὐτὴν μου τὴν δυστυχίαν.

— Τί εἶναι; τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ εἰρηνοδίκης, προσερχόμενος ἐμπροστίς πρὸς τὸν Ἀνδρέαν Γριζάρδον. Μὲ τραμάζουν οἱ λόγοι σου.

— Κατεστράφη, σὰς λέγω· εἶμαι καλὸς νὰ με θάψουν. Ἄ γέρον Λαγρούη, ἂν δὲν ἐζῶμεν εἰς καιροὺς ὅταν δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τίποτε νὰ πιστεύωμεν, θὰ σ' ἔλεγον ὅτι ὑπάρχουν μάγοι ἐδῶ, καὶ ὅτι ὁ διάβολος ἐστοιχειώσῃ τὸ χωρίον.

— Νὰ σ' εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, κύριε ἀστυνόμω, δὲν ἐτάλμων νὰ σοὶ τ' ὁμολογήσω, ἡ ἰδέα ὁμως αὕτη μοὶ ἐπῆλθε τριηκοντάκις... Πίστευσέ με, κακὸν δὲν εἶναι νὰ παρατηρήσωμεν ὀλίγον πῶς πορεύεται ὁ βοσκὸς ἐκεῖνος, ὁ Μιχαλογιάννης... Φαντάσου, τοὺς δυστυχιστέρους χρόνους ποτὲ δὲν τῷ ἐφύφησε πρόδωκτον ἐν ᾧ τοῦ Πετρή, τοῦ Σινάνου...

— Σοὶ λέγω, γέρον Λαγρούη, ὅτι δὲν θὰ ἐπιζήσω

Θά μὲ φονεύσουν οἱ νυκτοκλέπται σὰς. Δὲν ἤξεύρεις τί μ' ἔκαμαν; Μ' ἔκλεψαν, ἐμὲ τὸν ὑπαστυνόμον.

— Σὲ!

— Ναὶ ἐμὲ, μ' ἔκλεψαν χθὲς τὴν νύκτα, ἐνῶ ἐφρουρούμεν ὅλοι ὁμοῦ εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ χωρίου. Μ' ἔκλεψαν τὰ χίλια πεντακόσια φράγκα ὅσα ἔφερα ὅταν ἦλθα ἐδῶ. Καὶ δὲν φθάνει τοῦτο. Ἡξεύρεις τί οἱ ἀχρεῖοι ἀντικατέστησαν εἰς τὸν σάκκον μου ἀφ' οὗ τὸν ἐλένωσάν; Ἀντικατέστησαν τὴν ἀστυνομικὴν ζώνην μου, τὴν ἀρχαίαν μου ζώνην δι' ἧς ἐδοξάσθην τοσοῦτον!

— Τὴν ζώνην σου! . . . Ἄν θέλῃς, μὴ μὲ πιστεύεις; σὲ λέγω ὁμῶς ὅτι αὐτὰ εἶναι μαγικά.

— Δὲν ἤξεύρω τί εἶναι· ἀλλὰ τοιούτους κακοὺργους δὲν ἐπιχειρίζομαι πλέον νὰ τοὺς καταδιώξω. Κάμετε ὅπως ἤξεύρετε, κύριε εἰρηνοδίκᾳ· δὲν ἐπιμβαίνω.

— Καὶ τί θὰ γίνωμεν, κύριε ἀστυνόμῃ, ἂν μᾶς ἐγκαταλείψετε;

— Θὰ γίνετε ὅ,τι θέλετε· ἐγὼ ὁμῶς αὖριον ἀναχωρῶ καὶ ἐπιστρέφω εἰς τὸν οἶκόν μου. Μετὰ στάδιον τοσοῦτον εὐκλεῆς καὶ μακρόν ἐπρεπε νὰ ἔλθω νὰ νκυαγήσω εἰς τοὺς χωρικοὺς τούτους βαλαντιοτόμους! Τί ἤθελεν ὁ ἐπαρχος νὰ μὲ ἀνακαλέσῃ εἰς ἐνέργειαν εἰς τὸ γῆράς μου διὰ νὰ μὲ κατασχύνῃ· ἡ ἐσχάτη δ' ἀπόδειξις φιλίας ἦν σοὶ ζῆτῶ, γέρον Λαγρούε, καὶ ἀποδεξέις φιλίας πολλὰς μοὶ ἔδωσας ἀφ' οὗτο ἦλθε εἰς τὸ ἐπ' ἀράτῳ σὰς χωρίον, εἶναι νὰ μὴ εἰπῇς εἰς κανένα τὸ δυστύχῃς τοῦτο συμβῆναι, καὶ εὐδαίμων ἀκόμη ἂν οἱ ἀχρεῖοι δὲν διασαλπίσουν μόνον τῶν τὸ κατόρθωμά των.

— Ὅσον διὰ τοῦτο, κύριε ἀστυνόμῃ, σὰς τὸ ὑπόσχομαι. Ἀλλὰ μείνε ἀκόμη μίξιν ἡ δύο ἐβδομάδας· ἴσως εἰς τὸν πυθμένα τοῦ σάκκου σου εἴδῃς καλλίτερον τίποτε, καὶ ἴσως ἐπιτύχῃς ὡς τέλους. Ἡξεύρεις ὅτι ἡ ἐπιτυχία πολλάκις ἔρχεται ὅταν δὲν τὴν περιμένωμεν.

Κατὰ διαβόλου τὴν ἐπιτυχίαν, τὸ Μέγα φρενοχώριον καὶ τοὺς κλέπτας του! Δὲν μένω οὔτε μίαν νύκτα πλέον, καὶ ἂν ποτὲ ἐπιστρέψω, θὰ ἔλθω μόνον ὅταν θὰ κρεμοῦν τοὺς ἀχρεῖους οἵτινες ἀναιδῶς περιεπαίξαν ἀρχαίαν καὶ δικαίως ἀποκτηθεῖσαν φήμην ὡς τὴν ἐδικήν μου.

Καὶ τῷ ὄντι ὁ Ἀνδρέας Γριζάρδος ἐγκατέλειπε τὴν ἐπαύριον τὸ χωρίον· καὶ πρὸς ἐσχάτον δείγμα τῆς περιορονήσεώς των πρὸς τὸν πατριάρχην τοῦτον τῶν ἀνακρίσεων καὶ τῶν καθειρῶσεων, οἱ κλέπται τοῦ Μεγάλου φρενοχωρίου ἐξηκολούθησαν μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του τὴν πανουργὸν βιομηχανίαν των οὔτε δραστηριώτερον οὔτε ἀδρανέστερον.

Ἀλλὰ τέλος ἡ σύμπτωσις ὑπερέβη τὸ χωρίον ὑπὲρ ὅλας τὰς νυκτοφυλακὰς, καὶ ὅλας τὰς αὐστηροτέρας καὶ ἀκριβεστεράς ἐπιτηρήσεις.

Εἰς τὰ ἔθρεια τῆς Γαλλίας χωρίᾳ ἡ χαρτοπαιξία εἶναι συνηθέστατον πάθος. Τὰ χαρτὰ εἶναι διὰ τοὺς χωρικοὺς ἐκείνους μόνος καὶ ὑπέρτατος ὁδὸς τῆς ἀναψυχῆς, τῶν διασκεδάσεων αἵτινες ἀπαιτοῦσι μέχρι τινὸς διανοίας ἀνάπτυξιν. Τὰς κυριακὰς καὶ τὰς ἐορτάς, ἀφ' οὗ τελειώσῃ τὸ ὁμηρικὸν γεῦμα, δὲν πρόκειται οὔτε περὶ περιπάτου οὔτε περὶ συναναστρώσεως. Εἰς τὸν

χορὸν ἀπέρχονται οἱ ἐρωτόληπτοι μόνον, καὶ πάλιν δέκα χορευτρί, μόλις ἔχουσιν ἓνα χορευτὴν. Οἱ δὲ λοιποὶ καθήνται περὶ χυλὴν τράπεζαν, ὅπου τοῖς παρατίθενται δέκα ἢ δώδεκα φιάλαι οἴνου ἢ ζύθου, καὶ ῥυπαρὰ χαρτοπαιγνια· οὕτω παρέρχεται ἡ νύξ χωρὶς οὐδεὶς νὰ φροντίσῃ πῶς ν' ἀφήσῃ τὴν ἐδρὰν του. Ἀρχίζει ν' ἀνατέλλῃ ὁ ἥλιος, καὶ τὸν ἀφήνουν ν' ἀνατελλῇ μέχρι Ζεφίθ, καὶ ὅταν φθάσῃ πάλιν ἡ ὥρα τοῦ γεύματος, καταβροχθίζουσι ταχέως ὅ,τι δῆποτε, καὶ πολλάκις χωρὶς ν' ἀρήσῃ τὸ χαρτοπαιγνιον· τὸ ἐσπέρας ἐπέρχεται, καὶ κρατοῦσι τὰ χαρτὰ ἀκόμη, καὶ μόνον παύουσιν ὅτι ἀπηνυδημένοι καὶ ὑπὸ τοῦ ὕπνου καταβληθέντες ὅλοι οἱ χαρτοπαίκται, πίπτωσι κοιμώμενοι εἰς τὴν τράπεζαν. Τότε ἐπιστρέφουσι πάλιν εἰς τὰ βιομηχανικὰ ἔργα των, καὶ μέχρι τῆς προσεχοῦς κυριακῆς ἢ ἐορτῆς αἱ διάφοροι τύχαι τῶν χαρτίων, αἱ διάφοροι περιστάσεις τοῦ παιγνιδίου εἰσὶ δι' ὅλης τῆς ἐβδομάδος ὅλων τῶν συνδιαλέξεων τὸ σταθερὸν ἀντικείμενον. Ἐν γένει εἰς τὰ χωρία ἐκεῖνα ἡ χαρτοπαιξία εἶναι οὐχὶ πλέον πάθος, ἀλλὰ μανία. Καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἐριδίας ἐπὶ τῶν χαρτίων γεννῶνται αἱ αἰώνια ἐκεῖνα ἀπέχθεια, αἱ ὁμοιάζουσαι τὰς διαδοχικὰς μίσθους τῆς Κορσικῆς, ἢ, ὡς ἀνωτέρω ἐλέγομεν, τὰς διαδοχικὰς ἐχθρας τῶν Γέλφων καὶ Γιδελίνων.

Μίξιν νύκτα χειμερινήν, ἧς τὸ πλεῖστον εἶχε διέλθει, ὡς καὶ ὅλη ἡ προλαβούσα, εἰς χαρτοπαιξίαν, σιγῇ καὶ ἡσυχίᾳ εἶχον τέλος ἐπανελθεῖ εἰς τὴν οἰκίαν ἐνὸς τῶν πλουσιωτέρων γεωργῶν τοῦ χωρίου, οὗ πρό τινων μηνῶν εἶχε κλαπῇ μέρος τῶν χρημάτων. Οἱ χαρτοπαίκται εἶχον ἡ κοιμηθῇ ἢ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς οἰκίας των εἰς δὲ τὴν μεγάλην αἴθυσαν, παρὰ τὴν ἡμισέβηστον ἐστίαν ἔμενεν εἰς μόνος τῶν συγγενῶν τοῦ γεωργοῦ, ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐκτάδην καίμενος καὶ βαθύτατον ὕπνον κοιμώμενος, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ εἰρηνοδίκου, ὅστις τῶν ἄλλων κακωτέρως, ἐξηκολούθει θωπεύων μίξιν οἴνου φιάλην ἐξ ἧς ἐξόρπα ἀπ' ὀλίγον, ἀλλὰ συνεχέστατα. Περιεχυμένο; νερό; καπνοῦ ποιητικῶς ἀνθρωπώσκοντος ἀπὸ τὴν καπνοσύμγκά του, ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του ἔχων ἀχλὺν ἀτμῶν παραδόξως σχηματιζομένων εἰς πολυμῶρφων φαντασμάτων ἰδέας, παρεδίδοτο εἰς ἀόριστους καὶ ἡδονικὰς ὁραιοπολήσεις, ὅταν αἴφνης διὰ τῶν ἀλλοκότων μορφῶν εἰς αὐτὸν σχηματίζετο τοῦ κήπου τὸ φύλλωμα, ἀλλαχοῦμεν συμπυκνῶμενων εἰς βαθεῖας σκιάς, ἀλλαχοῦ δὲ λαμπρῶς φωτιζομένων ὑπὸ τῶν σεληνιακῶν ἀκτίνων, τῷ ἐφάνη ὅτι εἶδε σκιάν τινα διελθοῦσαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀφηνῇ γενομένην, καὶ ἔπειτα πάλιν ἀναφανεῖσαν. Αἱ πάντας τοὺς φρενοχωρίτας ἀπαύστως ἀσχολοῦσαι ἰδέαι τῶν κλοπῶν, τῷ ἐπεφάνησαν ἀμέσως εἰς τὸ ὑπνὸν σκιάφως τοῦ πνεύματός του· ἀνοίξας δὲ εὐρέως τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπλησίασαν εἰς τὸ παράθυρον, καὶ ἐκεῖ εἶδε καθαρώτερον τὴν σκιάν προχωροῦσαν πρὸς τὴν οἰκίαν, καὶ αὐθὺς ἐν τῷ σκοτεινῷ ἀφηνισθεῖσαν. Μετὰ μίαν δὲ στιγμὴν ἤκουσεν ἐλαφρὰ βήματα εἰς τὴν πόρθον τὴν πρὸ τῆς αἰθούσης, ἔπειτα δὲ βραδέως ἠνεώχθη ἡ θύρα. Τότε ὁ νεανίας, εὐρωστος ὢν καὶ γενναῖος, ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ φθοῦ προληπτικοῦ, διότι ἡ ἀνατροπὴ του ἦτον καλὴ, ἔλαβεν ἀμέσως εἰς τὴν χεῖ-

ρὰ τοῦ τὸν σιδηροῦν σωλῆνα, ὅστις παρὰ τοῖς χωρι-
κοῖς χρησιμεύει ὡς φῦτα, κατεκλίνθη εἰς τὴν τράπε-
ζαν παρὰ τὸν κοιμώμενον, οὕτως ὅμως ὥστε νὰ δύ-
ναι νὰ κατασκοπεύῃ πάντα τὰ κινήματα τοῦ εἰσελ-
θόντος. ὅς ὑπέθετεν ὅτι εἶναι ὁ ἀνεύρατος κλέπτης —
καὶ ἐπιρίμνει.

Κατ' ἀρχὰς εἶδεν ἀμυδρὴν ἀκτῖνα προερχομένην
ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦ ἀνθρώπου, ἔπειτα δὲ διέκρινε
κλεπτοφάναν, ὅπερ αὐτὸς ὀλίγον ἀνείξας, διεύθυνε
τὸ φῶς τοῦ ἀλληλοδιαδόχως πρὸς ὅλα τὰ μέρη τοῦ
δωματίου, καὶ τελευταῖον πρὸς τοὺς δύο ὑπνώττοντας,
καὶ ἐλθὼν ἐστῆθη πολλάς στιγμὰς ἐμπρὸς τῶν. Τὴν
στιγμὴν ταύτην ἡ καρδία τοῦ νέου ἐπαλλεν ἰσχυρῶς
ἀνεμυρδολίαν· ἀγνοῶν δὲ ἂν ὁ ἀγνώστος δὲν ἦτον
φονεὺς, καὶ τίνας ἦσαν οἱ σκοποὶ τοῦ, ἐσυλλογίζετο
ἂν τὸ φρονιμώτερον δὲν ἦτον νὰ ὁρμήσῃ κατ' αὐτοῦ αἰ-
φνηδῶς, ἐπικαλούμενος βοήθειαν. Ἀλλὰ, ἐσκέρθη ἔ-
πειτα, δὲν ἔχω κάμμιν ἀπόδειξιν. Ἀς περιμεῖνω
μῖαν στιγμὴν. . . Ἀλλ' ἂν ἐννοήσῃ ὅτι δὲν κοιμῶμαι
καὶ μὲ μυχαιρώσῃ! οὐ Καὶ ἦτον ἑτοιμος ὁ νέος νὰ
ἐγερθῇ, ὅταν ἤκουσε τὸν ἄνθρωπον μακρυνόμενον τῇ
τραπέζῃ. Τότε, δὲ μακρύνων ὀλίγον τὰς χεῖράς του,
δι' ὧν εἶχε τὸ πρόσωπόν του κακαλυμμένον, εἶδεν
αὐτὸν πλησιάζοντα εἰς τὴν σκευοθήκην παρὰ μίαν τοῦ
δωματίου γωνίαν, λαβόντα ἀντικείμενόν τι ὀπισθεν
πινακίου κασσιτερνίου, καὶ ἔπειτα διευθυνθέντα πρὸς
τὴν ἐστίαν. Ἐπειτα δὲ, παρὰ τὸ εὐρὺ ἐπικάλυμμα τῆς
ἐστίας ὁ κλέπτης ἠνέωξε μικρὸν σιδηροῦν κιβώτιον,

Τότε ὁ νέος ἤρπασε τὸ κλεπτοφάναν, τὸ ἠνέωξε,
ἐκλινε πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου ὃν εἶχε φο-
νεύσει, καὶ ἀνέπεμψε κραυγὴν τρομεράν.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ κοιμώμενος, ἡμιεξυπνήσας,
ὑπερταύλισέ τινες λέξεις ἀκατανοήτους, καὶ ἔπειτα
ἡ κεφαλὴ τοῦ ἔπεσεν εἰς τὴν χεῖρά του. Ὁ δὲ υἱὸς
τοῦ εἰρηνοδίκου, συγκλύψας ταχέως τὸ φανάριον, ἄ-
μα ἤκουσε τὰς πρώτας λέξεις τοῦ συντρόφου τοῦ, τὸ
ἠνέωξε πάλιν ὀλίγον, ἐκέκωσε τὸ θηλάκιον τοῦ ἀγνώ-
στου, ἐναπέθετε τοὺς σάκκους τοῦ ἀργυρίου εἰς τὸ κι-
βώτιον, ἐκλείσει τὸ κιβώτιον πάλιν, καὶ κατέθεσε τὸ
κλειδίον ὀπίσω τοῦ πινακίου.

Ἀφ' οὗ ὃ ἐτελείωσε ταῦτα, ἐφορτώθη τὸ πτώμα
εἰς τοὺς ὤμους τοῦ, ἐξῆλθεν ἀψόφως τῆς αἰθούσης,
διῆλθε διὰ τοῦ κήπου μετὰ τοῦ φορτίου τοῦ, διέβη
διὰ διαλείψεώς τινος τοῦ φραγμοῦ, καὶ διευθύνθη πρὸς
τὴν πατρικὴν τοῦ οἰκίαν, ὅπου ἔδωκε γνωριμίαν εἰς τὸν
οἰκόσιτον κύνα, κατεσίγασεν αὐτὸν, καὶ μετὰ παν-
τοίας ἐπιμελείας ἐπροσπάθησε νὰ μὴ ἀκουσθῇ ὑπὸ τῶν
ὑπηρετῶν οὕτω κατώρθωσε νὰ εἰσδύσῃ ἀκατανοήτως
εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ πατρὸς τοῦ, ἐξέδυσε τὸ σῶμα,
τὸ ἔθηκε εἰς τὴν κλίνην ἣτις ἦτον κενή, καὶ ἔπειτα
καταβλήθει ἀπὸ τόσον ἀγῶνα καὶ συγκίνησιν, ἐλει-
ποθύμησε.

Ὅταν δὲ συνῆλθε πάλιν, ἡ νύξ διήρκει εἰσέτι, καὶ
τὸ κηρίον τοῦ φαναρίου ἐκινδύνευε νὰ σβεσθῇ. Αἰφνης
στεναγμὸς ἠκούσθη ἀπὸ τῆς κλίνης.

— Πάτερ! ζῆς ἀκόμη; ἀνέκραξεν ὁ δυστυχὴς πα-

ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ μετὰ πολλῆς προσοχῆς σακκίον, οὐ
τὴν ἀργυρὰν κλαγγὴν ἐπροσπάθει νὰ σβέσῃ διὰ τῆς
χεῖρός, καὶ ἔχωσε τὸν σάκκον τοῦτον εἰς μέγα θηλά-
κιον ἐφόρει. Ἐπειτα δ' ἔλαβε καὶ δεύτερον σάκκον
μετὰ τῆς αὐτῆς περισκεύης, καὶ ἐξηκολούθησε κατὰ
τὸν αὐτὸν τρόπον, πάντοτε στρεφόμενος πρὸς τοὺς
κοιμώμενους.

— Ἴδου λοιπὸν, εὐρέθη ὁ κλέπτης μας, εἶπεν ὁ
νέος καθ' ἑαυτὸν καὶ τότε λαβὼν τὸν σωλῆνα μὲ τὰς
δύω τοῦ χεῖρας, ἀνεπήδησε. Δύω πληγαὶ ἀντήχησαν
ὑποκώφως, καὶ ἡ πτώσις ἐνὸς σώματος ἠκούσθη εἰς
τὸ ἔδαφος.

τροκτόνος ῥιφθεὶς πρὸς τὸ προσκεφάλαιον. Ἀλλ' οὐδε-
μία ἀπόκρισις. Τότε ὁ νέος τρέμων ἀνῆψε κηρίον, ἐπέ-
στρεψε πρὸς τὸν πατέρα τοῦ, καὶ βλέπων ὅτι ἐδίδεν
ἀκόμη σημεῖα ζωῆς, ἔσπευσε νὰ τῷ δαψιλεύσῃ πα-
σαν βοήθειαν ἣν ἐδυνήθη νὰ φαντασθῇ ἐν μέσῳ τῆς
ταραχῆς τῶν ἰδεῶν τοῦ καὶ τῆς ἀπελπισίας τοῦ.

Τέλος δ' ὁ γέρων ἠνέωξε τοὺς ὀρθαλμούς, περιέτρε-
ρεν εἰς τὸ δωμάτιον πεπλανημένα βλέμματα, ἔφαρ-
ε τὴν χεῖρά του πρὸς τὸ μέτωπον, ὡς ἄνθρωπος οὗ αἰ-
δέσει βιαίως διερρήχθησαν καὶ μετὰ ταῦτα, ἰδὼν τὸν
υἱὸν τοῦ κυριευόμενον ὑπὸ φρίκης καὶ θλίψεως, καὶ
τὴν ἀπελπισίαν κεχαραγμένην εἰς ὅλους τοῦ προσώπου

αὐτοῦ τοὺς χαρακτῆρας, καὶ βαθμυδὸν ἀναλαμβάνων τὴν μνήμην τοῦ ὀλεθρίου συμβάντος,

— Τὸ πᾶν ἀνεκάλυφθῃ, δὲν εἶναι ἀληθές; ἐρώτησεν ἀνακαθήμενος.

— Πάτερ! πάτερ! συγγνώμην! ἐγὼ σ' ἐφόνευσα!

— Καὶ τὸ χωρίον ὅλον ἤξεύρεις ὅτι ἐγὼ εἶμι τῶν κλοπῶν ὅλων ὁ αὐτουργός;

— Κάνεις, πάτερ, μόνος ἐγὼ σὲ εἶδα, μόνος ἐγὼ σ' ἐφόνευσα.

— Εὐλαγητὸς ὁ θεός, ὅτι τιμωρῶν με τοιοῦτοτρόπως, σώζει τὴν τιμὴν τοῦ ἀνθρώπου. Γιέ μου, τὸ ἐγκλήμα μου δὲν θὰ βλάβῃ τὴν ὑποληψίν σου· καὶ τοῦλάχιστον θ' ἀποθάνω εὐχαριστημένος.

— Πάτερ, πάτερ, εἰπέ ὅτι με συγχωρεῖς.

— Ἐγὼ, πτωχέ μου Εὐγένιε, ἐγὼ πρέπει νὰ σοὶ ζητήσω συγχώρησιν, ἐγὼ ὅστις ἐδυνάμην νὰ σοὶ κληροδοτήσω ὄνομα κηλιδωθὲν ἐπὶ τῆς λαϊματομόμου. Ἄλλ' ἡ θεία δίκη μ' ἐπρόλαβεν ἐν καιρῷ. Ἀπὸ ἐκείνου πρέπει νὰ ζητήσης συγχώρησιν, τὴν συγχώρησιν τοῦ πατρὸς σου. Ἄλλ' ὁ θάνατός μου δὲν ἀρκεῖ μόνος, καὶ ὅπως μείνῃ ἀνέπαφς ἡ ὑποληψίς σου, πολλὰ ἀπαιτοῦνται ἀκόμη. Φεῦ! εἶθε ἡ ποινὴ ὁ ὀφειλομένη εἰς τὸν πατέρα νὰ μὴ πέσῃ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ υἱοῦ! Καὶ πρῶτον ἀκουσον ὡς πνευματικὸς καὶ ὡς δικαστὴς τὴν ἐξομολόγησιν ὅλης μου τῆς αἰσχύνης, καὶ ἴσως ἐπειτα ὁ θεός μ' ἐμπνεύσῃ τρόπον ὅπως ἐξαγοράσω τὸ ἐγκλήμα μου, χωρὶς ν' ἀνταχλασθῇ ἐπὶ σέ.

Καθ' ὅλα τὰ τριάκοντα ἔτη τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς μου, καὶ τὰ εἴκοσι ἔτη τῆς κατοικίας μου ἐν τῇ πόλει, ἤξευρα ὅτι ὁ μόνος μου στοχασμός ἦτον ὁ ἔρως τοῦ χρυσοῦ, τῶν ἀπολαύσεων ἃς προμηθεύει, τῆς ὑπολήψεως ἣν περιποιεῖ. Ἐπὶ πεντήκοντα ἔτη τὸ ἀκάθεκτον τοῦτο πάθος με κατέστησε τὸν δυστυχέστερον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅλοι οἱ ἀγῶνες ἀπέληγον ἐπίσης εἰς ἐλπεινὴν πενίαν. Τέλος δέ, πάντων στερούμενος, πιεζόμενος εἰς τὴν ταπεινὴν θέσιν ἀφ' ἧς οὐδεμία προσπάθεια ἐδυνάθη νὰ μ' ἀποσπᾷ, πλήρῃ ἔχων τὴν καρδίαν λυσσώδους μίσους καθ' ὅλων τῶν ἀνωτέρων, τῶν πλουσιωτέρων, τῶν εὐυποληπτοτέρων ἐμοῦ, κατέλιπα τὴν πόλιν καταρώμενος αὐτήν, καὶ ἐλθὼν ἐτάφηναί τι χωρίον τοῦτο, ὅπου καὶ δὲν μ' ἐτραπεῖναι ἡ τῶν ἄλλων ὑπερηχὴ, ὅπου ἡ πενία πολλῶν μ' ἐπαρηγόρει διὰ τὴν ἐδικήν μου.

Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ὡς καὶ παντχοῦ, ὅστις ἤθελε νὰ ζήσῃ καὶ ν' ἀποκτήσῃ περιουσίαν καὶ τιμὴν τινα, ἦτον ἐπ' ἀνάγκης νὰ ἐργάζεται, νὰ ἐργάζεται ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ πάλιν μόλις εἶχε τὸν ἐπιούσιον ἄρτον ἐαυτοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτόν· εὐτυχῶς ὅμως ἦμην ἄνυμρος, καὶ συνηθισμένος εἰς τὴν νηστείαν, μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς πολυτελείας, ἧς ἡ δόξα μοὶ ἀπεξήραινε μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων.

Μετὰ δέκα ἔτων διατριβὴν ἡμην ἐργαστασιάρχης ἐνὸς τῶν πρωτίστων ἐργαστασίων ἐνταῦθα, καὶ ἰδιοκτήτης πολλῶν χιλιάδων ταλλήρων, ὧν ἐκάστην ἀντὶ πολλῶν ἰδρώτων καὶ πολλῶν βρυγμῶν ὀδόντων ἐκέρδισκ' ἐνυμφεύθη δὲ τὴν θυγατέρα ἐνὸς τῶν ἰδιοκτητῶν, τὴν μητέρα σου, καὶ ἔλαβον δεκαπέντε χιλιάδας φράγκων εἰς προῖκα, καὶ οὕτως εἶδα τέλος

σχηματιζόμενον τὸν πρῆνα τοῦ πλούτου, δὲν ἐνείροπαύουν αἱ καταχθόνιοι φαντασίαι μου, καὶ δι' οὗ ἤθελον νὰ γίνω εἰς τῶν ἀγερόχων τῆς πόλεως.

Ἄλλ' ἡ μὲν ἡλικία ἐσωρεύετο ταχέως, βραδέως δ' ὁ πλοῦτος· πολλάκις μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ὁρῆσις νὰ παύσω τὴν πάλιν αὐτοχειριζόμενος. Ἀλλὰ δὲν ἤξεύραις τίς δαίμων ἤρχετο τότε καὶ μοὶ ἐπεδείκνυε νέας ἐλπίδας, καὶ τὸν σκοπὸν ἐγγύτερον τῆς χειρὸς μου.

Ἀπὸ τοῦ ἐγκλήματος ὁμῶς τοῦ καθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν κατὰ τῶν ἄλλων καὶ κατὰ τῆς κοινωνίας ἡ ἰδέα βραδίως καὶ ταχύτητα μεταβαίνει· ὁ νοῦς μου παρεδόθη εἰς πᾶν εἶδος φαντασιῶν ἀπαισίων, καὶ ἂν ἀμέσως δὲν ἐνέδωκα εἰς τοὺς διαβολικὰς πειρασμούς, ὁ φόβος δικαστικῶν ποινῶν με ἀνεχάετο μόνον, καὶ ἴσως καὶ ἐπαισχύντου θανάτου πρὶν ἢ ἀπολαύσω τῶν προϊόντων τῶν αἰσχυρῶν μου κλοπῶν.

Ἀλλὰ δι' ἀπαύστων σκέψεων, ὑπολογισμῶν καὶ ἀγρυπνιῶν, αἵτινες κατεδίβρωσκον τὴν ζωὴν μου, ἀνεκάλυφα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν μου μέθοδον νέαν, καὶ ὅση μᾶλλον ἐμελέτων αὐτήν, τόσῳ ἡ ἐκδοσὶς τῆς μοὶ ἐφαίνετο ἀσφαλεστέρα.

Εἶχόν που ἀναγνώσει ὅτι ὁ τίμιος βίος εἶναι ὁ ἐπικερδέστερος. Τὸ ἀληθέστατον τοῦτο ἀξίωμα ἠθέλησα νὰ λάβω ὡς ὑπογραμμὸν τῆς διαγωγῆς μου, ἀλλὰ μετὰ τινων τροπολογιῶν.

Τινές, εἶπον, εἰσὶ τίμιοι ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ᾔνῃ τίμιος· ἐγὼ δὲ θὰ εἶμαι τίμιος ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ εἶμαι ἀσφαλέστερον ἄτιμος.

Καὶ τὴν βάσιν ταύτην παραδεχθεὶς, ἐγενόμην παράδειγμα ὅλων τῶν κοινωνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἀρετῶν, ὅλων τῶν ἰδιωτικῶν προτερημάτων, καὶ ἔγινενα ὁ φραγαλίνος τοῦ Μεγάλου Φρενοχωρίου. Ἐπὶ εἴκοσι ἔτη ἔφερα τὸ προσωπεῖον, καὶ καταψευδόμεν τῆς ἀρετῆς, τὸ πρόσχημα αὐτῆς ἐξασκῶν. Πρὸ δύο δὲ περίπου ἐτῶν ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ θήμου καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς Κυβερνήσεως μοὶ ἔδωκαν τὴν θέσιν ἣν ἐτι κατέχω, καὶ ἥτις μάλιστα μοὶ διευκόλυνε τῶν καταχθονίων δόλων μου τὴν ἐκτέλεσιν.

Ὡς ἐρόδια λοιπὸν ἔχων τὴν μακρὰν φήμην τῆς ἀρχαίας μου τιμιότητος καὶ τῆς νέας μου θέσεως τὰ πλεονεκτήματα, ἤρχισα τὰς κλοπὰς μου περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ ἐπετύγγανον εἰς αὐτάς, διότι πᾶσι αἱ οἰκογένειαι μοὶ ἐνεπιστεύοντο τὰ μυστήρια των, διότι ἕκαστος μ' ἐσυμβουλευέτο ὡς πατέρα εἰς τοὺς δισταγμούς, εἰς τὰς θιλάφαις τ.υ., καὶ εἰς τῶν χρημάτων του τὴν διάθεσιν, καὶ διότι ἡ μεγάλη μου σχέσις μετ' ὅλων μοὶ ἐπέτρεπε πολλὰ νὰ μηχανάω, βοηθοῦσα τὰς νυκτερινὰς ἐκδρομὰς μου. Ἀλλὰ καὶ πάντοτε εἶχον προφάσεις ἐτοιμούς ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον ἀνεκάλυφθῃ. Πολλάκις ἐκλεπτον καὶ ἐν καθαρᾷ μεσημβρίᾳ, μετὰ τῶσδε ἀναιδείας, ὥστε πᾶσα ὑπόνοια ἐξηλείβετο, εἰ καὶ ἐτοίμη νὰ γεννηθῇ. Ἄλλ' ἦτον δυνατόν νὰ γεννηθῇ ἡ ὑπόνοια; Τὴν σύζυγόν του, τὰ παιδιὰ του, τὸν ἱατρὸν, τὸν ἐρημέριον, τοὺς παλαιότερους τοῦ ὑπρέτους θὰ ὑπώπτευε πᾶς τις μᾶλλον ἢ ἐμέ. Μετὰ ταῦτα δὲ πάλιν ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ληφθῶσι μέτρα κατασταλτικὰ καὶ νὰ γίνωσιν ἐρευνᾷ, εὐκολός ἦτον ἡ θέσις μου, διότι ἐγὼ

δυσθύνον τὰς ἐρευνας, ἐγὼ ἀπεφάσιζον ποῖα μέρη νὰ μετὰ ταῦτα ἔλλαι καὶ ἔλλαι· ἐν μίᾳ δὲ τῶν ἡμερῶν εἰς γεωργὸς εὗρεν ὑπὸ τὴν θύραν τοῦ δέμα φέρον ἐπιγραφὴν. 1000 φράγχα κλαπέντα τὴν 10

Φρίντις δι' ὅλα ταῦτα, Εὐγένιε· ὦ! φρίντις διακαίως. Μὴ νομίσῃς ὅμως ὅτι ἐκτελὼν τὰς εὐκόλους ταύτας κλοπὰς, τὰς μυριάκις βδελυροτέρας τῆς ἐνόπλου ληστείας, ἤμην ἡσυχῆς ἰσως· ἐξ ἐναντίας, ἡ ζωὴ μου πᾶσα ἦτον ἀδιακῆπος βάσανος. Ἀλλὰ μετὰ τούτους ἀγῶνας, τὸσον πλησίον φθάς τοῦ τέρατος, δὲν ἠδυνάμην ν' ἀποφασίσω νὰ ἐγκαταλείψω τὴν διωξίν του, καὶ διὰ νὰ μὴ μείνουν τὰ παλαιὰ μου ἐγκλήματα ἀτελεσφόρητα, ἐξηκολούθουν ὑποκύπτων εἰς νεώτερα πάντοτε.

Ἐξ τοῦτο, οὐδ' ἐμὸν, περιέχεται δίδαγμα μέγα! Ὅλος ὁ βίος ἡμῶν ἐξαρτᾶται πολλάκις ἀπὸ μιᾶς πρώτης πράξεως. Τὸ σφάλμα παράγει τὸ σφάλμα, καὶ τὴν βραχύτητα τοῦ βίου κατανοοῦντες, οὐδὲ ψυχρὸν στέργομεν ν' ἀπολέσωμεν, καὶ τοσαύτη εἶναι ἡ ἐνυπομονὴς ἡμῶν, ὥστε προτιμῶμεν νὰ ἐξακολουθῶμεν προϊόντες εἰς ὁδὸν σκολιάν, ἢ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ ὀπίσω. Σοὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω· τὸ παρελθὸν εἶναι τοῦ μέλλοντος ὑποχρέωσις. Μετ' οὗ πολὺ θὰ μείνης κύριος τῶν πράξεων σου. Φρόντισον ἡ πρώτη νὰ εἶναι εὐκρινὴς, ἐνάρετος, εὐγενὴς, καὶ αἱ ἔλλαι θὰ μιμηθῶσιν αὐτὴν ἐξ ἔξω. Ὁ βίος εἶναι ὡς τὸ ἐκτοξευόμενον βέλος· ἂν κακῶς διευθυνθῇ ἐξ ἀρχῆς, ὅσω μᾶλλον προβαίνει, τόσω μᾶλλον ἀπομακρύνεται τοῦ σκοποῦ.

Καὶ ἤδη, ἐπειδὴ πρὸ παντός ἄλλου ἐπ' ἀνάγκης εἶναι τὸ στάδιον νὰ μὴ βεβηλωθῇ πρὸ τῆς ἀρετῆς, ἐπειδὴ καὶ ἡ αἰσχύνη τῶν γονέων εἶναι καὶ αὐτὴ πολλὰκις ὑποχρέωσις διὰ τὰ παιδιὰ, θὰ σοὶ εἰπῶ εἰς τί σε ἀναγκάζουν αἱ κακουργίαι μου, ὅπως διατηρήσῃς ἀκλιβδωτὸν τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀνέπαφον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ μείνης τίμιος ἄνθρωπος.

Ἄν αἱ κλοπαὶ παύσωσι καθ' ἣν ἡμέραν παύσω τοῦ νὰ ζῶ, πιθανὸν εἶναι νὰ μὲ ὑποπτεύσωσι μέχρι τέλους. Ναι, δὲν εἶναι ποσὼς ἀδύνατον, εἶναι βέβαιον μάλιστα· διότι ἂν ἔχω πολλοὺς φίλους, ἔχω ὅμως καὶ ἀντιπάλους· μία λέξις ἀρκεῖ ὅπως διαγείρῃ τὴν ὑπόνοιαν· καὶ δὲν πείθει μὲν ἰσως ἀμέσως, ἀλλὰ παράγει τὸν δυστάγμην. Πολλὰ μικραὶ περιστάσεις, εἰς ἃς οὐδεὶς ἄλλος εἶχε δώσει προσοχὴν, ἐπανερχονται εἰς τὴν μνήμην, συνδιαζόνται διάφορα συμβάντα, διέφοροι λόγοι, οἵτινες, διότι ἀπ' ἐμοῦ προήρχοντο, ἐφαίνοντο ἀθῶοι, οἵτινες ὅμως, ἀπαξ τοῦ ἐνδοσίμου ὑπάρχοντος, ἐνδύνανται φοβεράν σκμασίαν. Καὶ οὕτως ἀπολέσθης διὰ παντός.

Πρέπει μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ ἐξακολουθήσωσιν αἱ κλοπαὶ ἐπὶ τινα χρόνον ἀκόμη. Ναι, πρέπει, Εὐγένιε, καὶ πρέπει σὺ νὰ τὰς ἐκτελέσῃς. . . . Θὰ σοὶ δώσω τρόπους βεβαίους, ἀσφαλιστάτους, καὶ μετὰ ταῦτα θ' ἀποδώσῃς ὅλα τὰ κλαπέντα ἐπίσης μουσιχῶς, ἐπίσης κρυφίως. . . .

Ἀφες με ν' ἀναπαυθῶ ἐπὶ μίαν στιγμὴν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέφον νὰ σοὶ δώσω τὰς τελευταίας μου ἐδαιγίας. »

Καὶ ὡς εἶπεν ὁ γέρων, οὕτως ἔγινε. Κλοπὴ ἐξετελέσθη κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ταφῆς του, καὶ

Μαρτίου 18. . . ἀποδοθέντα τὴν 15 Ἰουνίου 18. . . καὶ ὅλος ὁ δῆμος ἀνεσκίρτησεν ὑπὸ χαρᾶς. Αἱ παραλογιώτεραι ὑποθέσεις ἐξηντλήθησαν πρὸς ἐξήγησιν συμβάντος τούτου σπανίου εἰς τὰ χρονικά τοῦ ἔθνους τῶν κλεπτῶν. Καὶ καθεὶς περιέμενεν ὅτι θέλει εἶδῃ ἢ σιῶν τὸν μετὰ πεποιθήσεως σχεδὸν προληπτικῆς, ἣν δ' ἐπεκύρουν αἱ καθ' ἐκάστην ἀνανεούμεναι ἀποδόσεις. Τοῦ εὐσυνειδήτου κλέπτου κατεσκευεύθησαν αἱ νέαι ἐκδρομαὶ μετ' ὅσας ἐπιμονῆς ἄλλοτε αἱ ἀρχαῖαι. Ἀλλὰ ποτὲ ἡ μία ἀπόδοσις δὲν ὁμοιάζε τὴν ἄλλην. Μέχρι τοῦδε ἀκόμη αἱ φρενοχωρεῖται ζητοῦσι τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος τούτου. Μόνος δὲ ὁ ὀλίγον τὰ μάγια ἐννοῶν Μιχαηλιάννης, ὁ βρασκὸς, τὴν ἐνόησε, καὶ αὐτὸς μᾶς τὴν ἐξημυστηρεύθη, ἐπὶ συμφωνίᾳ ὅμως ὅτι θέλομεν ἀποκρύψει καὶ διαστρέψει τινὰς τῶν δευτερευουσῶν περιστάσεων· οὕτως ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ γέρων Λαγροῦς, ἢ μᾶλλον ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τοῦτο κρυπτόμενος, ποτὲ δὲν ὑπῆρξεν οὐδ' ἐργαστασιάρχης, οὐδ' εἰρηναδίκης εἰς φρενοχώριον· ὁ δὲ δυσπιστῶν, ὅς ἐξετάσῃ τὰ ἀρχεῖα τοῦ δήμου.

Φηλὶς Δαβίρος.

ΠΕΡΙ ΔΥΟ ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑἰΓΑΙΟΥ

Ἐκ τῶν ἤδη ἐκδιδομένων ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
τοῦ Κ. Ι. Ρ. Ραγκαβῆ.

ΑΝΔΡΟΣ.

Κυκλάς, ἡ βορειοτάτη καὶ μία τῶν ἀξιολογωτέρων, κατὰ τὸ νοτιοανατολικὸν τῆς Εὐβοίας, ἀπ' ἧς χωρίζεται διὰ πορθμοῦ δυσπλευστοῦ διὰ τοὺς σκοπέλους καὶ τὰς συνεχεῖς καταιγίδας· κατὰ τὸ νότιον ἕτερος πορθμὸς ἐπίσης κινδυνώδης καὶ πολὺ στενώτερος, οὗχ ὑπερβαίνων τὰ 1000 βήματα, χωρίζει τὴν Ἄνδρον ἀπὸ τῆς Τίνου. Ἡ περίμετρος τῆς νήσου λογίζεται κατὰ τὸν Πλίνιον 26 μιλ. Ῥωμ. ἢ 10 ὥρ. 24 λ. Ἡ ἀπόστασις αὐτῆς ἀπὸ τῆς Γεραίου τοῦ πλησιεστέρου πρὸς αὐτὴν ἀκρωτηρίου τῆς Εὐβοίας, 10 μιλ. ὡς καὶ ἀπὸ τῆς νήσου Κέως 29 μιλ. (1) ἢ 15 ὥρ. 36 λεπ. — Ἡ Ἄνδρος ὠνομάσθη οὕτως ἀπὸ τοῦ Κρητὸς στρατηγοῦ Ἀνδρέως, ὃ ἐδωρήσατο αὐτὴν ὁ Ραδάμανθυς, καὶ οὗ ἀνδριάς ἐνδεδυμένος θώρακα καὶ ἐπὶ τοῦ θώρακος χλαμύδα, ἀνέκειτο εἰς Δελφοὺς ἀνατεθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀνδρίων. (2) Οἱ Ἀνδριοὶ ἦσαν Ἴωνες ἐξ Ἀθηνῶν (3) ἐπῆρχον δὲ ποτε αὐτῶν ὡς καὶ τῶν Τηνίων καὶ τῶν Κείων καὶ ἄλλων νήσων οἱ Ἐρετριοὶ κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς δυνάμεως αὐτῶν. (4) Ἡ Ἄνδρος εἶχε μίαν μόνην πόλιν Ἄνδρον καλουμένην ὁμωνύμως τῇ νήσῳ, κατὰ τὸν δυτικὸν αἰγιαλὸν, ἔχοντα

(1) Πλίν. Δ'. 12, 22. — Διόδ. Β'. 79. Ἀλκαίου—

(2) Πaus. Φωκ. 13. — (3) Βελλ. Πατέρκ. Α, 4. — (4)

Στραβ. Γ'. σ. 448.